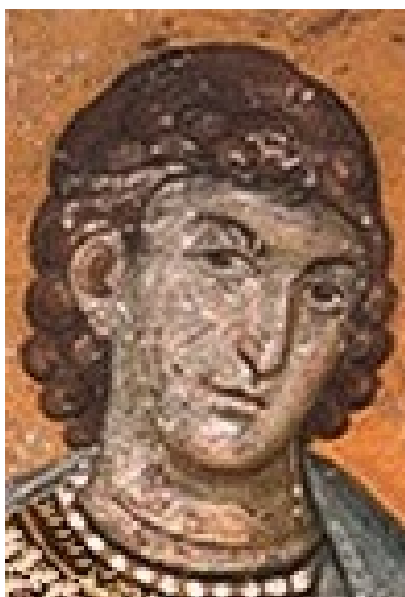

Вяра

23.11 по еретическия, †10 ноември по църковния календар - Св. мъченик Орест. Св. свещеномъченик Милий. Св. апостоли Олимп, Родион, Сосипатър, Ераст и Куарт

Страдание на свети мъченик Орест († 304 г.)

Когато в Рим царувал нечестивият император Диоклетиан, при него веднъж дошъл един от неговите сановници на име Максимин и му казал:

- Велики господарю! Ти, който си избраник на боговете и върховен владетел! Умолявам те, позволи ми да обходя Киликийските и Кападокийските градове, за да заловя и предам на различни мъчения ненавистните християни - противници на нашите богове и на твоята власт. Ще ги предам на огън и вода, ще раздробявам телата им върху колелата за мъчения и ще изпочупя костите им; ще ги избивам с меч или ще ги хвърлям на зверовете, за да бъдат разкъсани. И погубвайки ги така по най-различни начини, ще унищожа и самия спомен на земята за тия, които не се покланят на великите богове и не се покоряват на твоята власт.

Тези думи на Максимин много се понравили на царя и той

му отговорил:

- Давам ти власт да изстребиш напълно нечестивото християнство - не само в Киликия и Кападокия, но и в цялото ми царство, за да се прославят боговете на нашите бащи - нашите владетели и покровители на цялата земя.

След като приел такава власт от царя, Максимин, пълен с гордост и озлобление, подобен на хищен вълк или на лъв, жаден за кръвта на плячката си, заминал, за да изстребва невинните християни. Когато стигнал до Кападокийската страна, той влязъл в един град, наричан Тиани. Там започнал да разпитва за християните и чул от жителите, че в този град живее един лекар на име Орест, който бил християнин и който всеки ден поучавал народа да почита Божия Син Иисуса Христа и говорел, че няма друг Бог, освен Единия Истинен Бог, Който е на небесата. Щом чул това, княз Максимин заповядал веднага да заловят Орест и да го доведат на съд пред него. Когато изправили Орест пред нечестивия съдия, князът надменно го изгледал и със страшен глас го попитал:

- Кой си ти? Кажни ни своето име?

Светият отвърнал:

- Аз съм раб на моя Господ Иисус Христос, Единия Бог на всички; името ми е християнин, защото на Когото съм раб, с Неговото име се и хваля.

- Понеже ти дръзна да наречеш бог Христа, а самия себе си изповяда за християнин, то ти си достоен за наказание. Но остави безумието си и принеси жертва на боговете, за да не бъдеш подхвърлен на мъчения.

На това свети Орест отвърнал:

- "Боговете, които не са направили небето и земята, ще

изчезнат”, а аз още от дете се научих да принасям хвалебна жертва на Живия Бог, Когото почитам с чисто сърце. На твоите пък безсрамни и суетни бесове, които ти наричаш богове, не ще се поклоня!

Князът отново го попитал:

- Защо не ми казваш името си, което ти е дадено при твоето рождение?

- Вече ти казах - отговорил светият, - че аз съм християнин и това име за мене е несравнимо по-славно от името, което са ми дали моите родители. То е по-високо от всички славни имена в света, а ако ти желаеш да узнаеш името, което нося от рождението си, ще ти кажа: при плътското си рождение получих името Орест, при духовното си рождение пък се нарекох християнин. А тъй като духовното рождение е по-високо от плътското, то аз считам за по-голяма чест да се наричам християнин, отколкото Орест.

Тогава князът, надявайки се с хитрост да съблазни Христовия раб, започнал да му говори така:

- Жаля за твоята младост, Орест, и желая да те пощадя. Аз чух, че ти и в лекарското изкуство си вещ, затова не искам да те погубвам, но те съветвам да изпълниш царската наредба. Ако направиш това, аз ще те приема като свой син и ти ще бъдеш почитан и славен от всички. За теб ще узнае и царят и ти ще получиш голяма милост.

Но светият отвърнал:

- Няма да ме прелъстиш, княже, с твоите хитри слова, защото аз не търся временна почит и не се страхувам да бъда опозорен заради своя Господ, а съм готов да претърпя всевъзможни мъчения за Него, понеже желая да придобия Неговото благоволение и да се нарека Негов син в Царството

Небесно; защото Той “на вярващите в Неговото име, - даде възможност да станат чедра Божии”.

На това князът отговорил:

- Безумни и дръзки човече! Ти се заблуждаваш, като считаеш за Бог единствено Христос, Когото иудеите разпнаха като някой злодей.

Свети Орест му отвърнал:

- Ако ти би узнал великата сила на Разпнатия, то веднага би отхвърлил суетното почитане на идолите и би се поклонил на Този, Който наистина е Бог, роден от Истинния невидим Бог, и Който по Своя воля съедини Божественото Си естество с човешкото и ни избави от пагубната дяволска прелест.

След като изслушал отговора на светеца, князът му казал:

- Твоите лукави думи дразнят слуха ми. Нима ти искаш и мен да обърнеш в своята нечестива вяра? Знай, че аз не ще оставя своите богове и не ще се поклоня на вашия Христос. А на теб ти казвам: Остави своя Христос, поклони се на нашите богове и им принеси жертви. Ако направиш това, ще получиш власт, равна на моята.

Но това не съблазнило светия мъченик и той отвърнал на княза:

- Аз се покланям на вечния Бог, Който всякога излива щедро над мен Своите благодеяния. На Господа Иисуса Христа се покланям и на Него служа! А на вашите бесове жертва няма да принеса и никога не ще стана съучастник във вашето пагубно нечестие!

След това князът завел свети Орест в идолския храм, който бил украсен със злато и сребро и пълен с направени от ценни материали идоли. Там той казал на мъченика:

- Поклони се, Орест, на тези честни богове!

Но светият отговорил на това:

- Ти много се заблуждаваш, княже, като не знаеш истината: твоите богове са направени за съблазън на човеците от злато, сребро, мед и желязо. Те не виждат и не чуват, понеже са сътворени от човешки ръце. Не могат нито на себе си да помогнат, нито на когото и да било друго да сторят добро. Тогава за какво да им се покланям?

Князът отново казал на светеца:

- Отговори ми за последен път, Орест: ще се поклониш ли на боговете, или не. Но ако не се поклониш, знай, че те очакват мъчения!

Светият отговорил:

- Ти мислиш, княже, че аз се боя от твоите заплахи? Не, не се надявай да ме уплашиш с твоите мъчения! Прави, каквото искаш. Нима не знаеш, че с мен е моят Помощник - Господ Иисус Христос!

Тогава князът заповядал да съблекат свети Орест и безпощадно да го бият на същото място в идолския храм. А когато започнали да го изтезават, светият издигнал ръцете си към небето и казал:

- Погледни от небесата, Боже мой, и помогни на мене - Твоя раб!

Били безпощадно светия мъченик с най-различни оръдия: с пръчки, ремъци и волски жили. И толкова време го били, че се сменили четиридесет войници, тоягите се изпочупили, а върху тялото на мъченика не останало здраво място и неговите вътрешности се открили. Но свети Орест мъжествено понасял всичко, така че всички се удивлявали на неговото търпение.

Докато биели светия мъченик, князът му говорел:

- Принеси жертва на боговете и ще те пусна!

Но страдалецът нищо не отговарял. След това князът заповядал да горят ребрата на светеца с нажежено желязо и да поливат раните му с оцет, смесен с жлъчка, а после да ги посипват със сол. Светият мъченик издигнал очите си към небето и се молел така:

- Боже! "Покажи ми личби за добро, та да видят ония, които ме мразят, и да се засрамят ...".

След като се помолил така, той духнал срещу идолите в храма и те паднали и се разсипали на прах. Тогава светият със силен глас се обърнал към княза:

- Къде е силата на твоите богове? Защо не можаха сами на себе си да помогнат?

Всички се втурнали да бягат навън от храма, понеже били обзети от голям ужас. Излязъл и светият мъченик. И веднага щом той излязъл, целият храм се разтресъл и рухнал. Князът заповядал да отведат свети Орест във вътрешната тъмница и наредил на тъмничния пазач да не му дава нито хляб, нито вода, а да го измъчва с глад и жажда. А свети Орест влязъл в тъмницата, издигнал ръце към небето и започнал да се моли:

- Господи Иисусе Христе! Ти, Който ме научи на благочестие още в моята младост и прогонваш от мене всяко нечестиво пожелание, заблуждение и съблазън! Ти, Който създаде небето, земята и морето за човеците! Ти, Който прие в Своя покой Своите светии Авраам, Исаак и Иаков! Моля те, не оставяй и мен, защото целият се отдадох на Теб! Причисли и мене към лика на пострадалите за Твоето Име и към наследниците на Твоето Царство!

Така се молел светият, като прекарал в тъмницата седем дена без храна и вода. На осмия ден князът наредил да го изведат и да го изправят пред него на съд. Когато довели мъченика, князът му казал:

- Нечестиви и дръзки човече, ти си враг на нашите богове и все още си ожесточен и не желаеш да се покориш! Но знай, че ако не се поклониш на боговете, ще те предам на най-ужасни мъки и без всякаква пощада ще те лиша от живот, а нечестивото ти тяло ще заповядам да хвърлят в реката.

На това свети Орест отговорил:

- Аз съм готов да претърпя всякакви мъчения, защото в сърцето си всякога нося образа на моя Господ Иисус Христос!

Тогава мъчителят, като се изпълнил с ярост, заповядал да донесат дванадесет железни гвоздеа, дълги по една педя, и да ги забият в петите на свети Орест. Когато това било сторено, князът наредил да привържат свети Орест към един буен кон и да го влачат, докато не умре. Подгонили коня и влачили светия мъченик по пътища и по полета, по покрити с тръни и остри камъни места и в тези мъчения светият страдалец Орест предал своя дух на Господа, на разстояние двадесет и четири поприща от града. Мъчителят заповядал да хвърлят тялото му в реката, наречена Тива. Но изведнъж се явил някакъв светъл като слънце човек, който взел мощите на светия мъченик и ги погребал на планината, намираща се близо до град Тиани. А на нашия Бог - слава, сега и всякога и во веки веков! Амин.

Тропарь мученику Оресту врачу

глас 4

Удóм усекновéние терпéл есѣ/ и óгненную лю́тую му́ку,
му́чениче,/ подви́гся, всесла́вне,/ венце́м я́ве увязéся
нетлénным, преблажéнне,/ Престо́лу же предсто́иши Святы́я

Троицы,/ Юже помоли́, да спасе́т ны,/ му́чениче Оре́сте,//
ве́рою пою́щим тя.

Страданието на свещеномъченик Милий († 341 г.)

Св
ети свещеномъченик
Милий. Фрагмент от
миниатюра в стара
ромейска минология.
Константинопол

Светият епископ Милий бил родом от Персийската страна. След като приел кръщение, той още от младини се заел с изучаването на Священото Писание. Когато достигнал пълнолетие, намислил да отиде на военна служба при персийския цар. Но тогава получил видение от Бога, в което със заплахи му било забранено да постъпва на военна служба. Поради това той, след като получил християнско образование, се отдал на непрестанна молитва за себе си и за своя народ. След известно време напуснал своя град и се предал на монашески живот в Суза, в Еламската страна. След това бил ръкоположен в епископски сан от мъченика и изповедника Христов - Генадий. Свети Милий много се потрудил, изобличавайки и с делата, и със словата си живеещите там езичници, чиито сърца били закоравели. Затова той бил често оскърбяван от тях. Накрая разярената тълпа го пребила и полумъртъв го изхвърлила извън градските стени. Това го

принудило да изостави Суза. Заминавайки си оттам, светият предрекъл скорошната гибел на Суза.

Не изминали и три месеца и предсказанието се изпълнило. Царят страшно се разгневил на този град заради злоупотребите и интригите на градоначалника и на други знатни еламитяни. Той изпратил войска, която разрушила до основи града, а жителите му избила с меч.

Свети Милий заминал за Иерусалим, а оттук отишъл в Нитрийската пустиня при Амон - ученика на великия Антоний. След като престоял там две години, той отново се върнал в Персия. По пътя се отбил при един монах, който живеел в пещера. Когато влязъл в пещерата, видял огромна змия и казал:

- Оръжието Господне да те погуби!

И като изобразил кръстния знак, светият духнал срещу змията и тя начаса издъхнала. Оттук той отишъл в своя град, където построил църква, за да измоли прошка за непокорния и претърпелия строго наказание за това народ.

След като изминали много години той заминал за Ктезифон, където в това време бил свикан събор срещу един от епископите на име Папа. На събора Милий изобличил този епископ, заради неговите незаконни претенции. Епископ Папа започнал да укорява и да унижава свети Милий, хваляйки се със своите собствени трудове. А светият му предрекъл, че скоро ще бъде постигнат от Божия съд. И действително - на следващата година осъденият Папа умрял.

От Ктезифон Милий заминал за един друг град. Князът на този град вече от две години бил тежко болен. Като разбрал за пристигането на светеца, той изпратил свои служители при него с молбата да го посети и да се помоли за него. Когато

пратеникът му предал това, светецът казал:

- Иди и кажи на изпратилия те болен: така заповядва епископът - в името на Исуса Христа, Когото аз, недостойният, проповядвам, препаши, без да гледаш на болестта си, кръста си и ела при мен да те видя.

Пратеникът се върнал и едва предал на княза заповедта на светия епископ, болестта на княза изчезнала и той оздравял напълно, сякаш че никога не бил боледувал. Князът отишъл при светеца и паднал пред честните му нозе, прегърнал ги и започнал с благоговение да ги целува. При това той горещо благодарял на Бога, Който така прославил светия мъж. Това преславно чудо обърнало мнозина в Христовата вяра. В тази страна свети Милий извършил много чудеса. Той изгонвал бесовете от хората; изцелил една разслабена жена, която от 10 години не била ставала от одъра си, само като я хванал за ръката. А един мъж, който несправедливо се съдел и даже дал лъжлива клетва, като презрял поученията на светеца, той за назидание на другите наказал с проказа, както някога пророк Елисей наказал Гиезий. Поради това мнозина започнали да прииждат при него и се обръщали към християнската вяра. Много чудеса извършил свети Милий и в други страни.

Накрая той се върнал в родината си и там обърнал мнозина към Христа. Като чул за това, управителят на областта Гуфриз заповядал да затворят в тъмница свети Милий и двама от учениците му. Когато след това по негово нареждане довели светите изповедници на съд пред него, жестокият управител започнал да ги разпитва за тяхната вяра, като ги заплашвал със смърт, ако не успеят да докажат истинността на вярата си. Но Милий безстрашно отвърнал на това:

- Моята вяра е истинна и аз няма да тръгна заради лъжливите ти приказки да я защитавам! Моето учение е чисто и заради твоя нечист слух аз не ще тръгна да ти го разкривам,

но ще ти кажа истината. Горко ти, безбожни злодеецо! Горко и на всички, които подобно на тебе оскверняват Бога! Според Своята правда Той в бъдещия век ще ви хвърли в огнената геена и в нейния страшен мрак. И вие вечно ще се мъчите, плачейки и скърцайки със зъби, понеже не желаете да познаете Подателя на богатата, с които се хвалите и се утешавате!

Като видял твърдата вяра на Христовите изповедници и разгневен от изобличенията на свети Милий, Гуфриз скочил и пронизал с меч си гърдите на светеца. Също и братът на управителя Нелсес, обзет от подобно на неговото беснуване, забил меч си в сърцето на свети Милий. А Христовият страдалец, още дишайки, казал на управителя и на неговия брат:

- Тъй като се уговорихте да убиете мен, невиновния в никакво престъпление, утре в същия час, в който ме прободохте, взаимно ще пролеете кръвта си един на друг и вашата майка ще остане без деца.

След като изрекъл това, той предал душата си на Бога. Дватама ученици на светеца нечестивите управители заповядали да пребият с камъни. Вярващите благоговейно погребали телата на светите мъченици.

На другия ден нечестивият управител отишъл на лов заедно със своя брат, без да обръща никакво внимание на думите на свети Милий. Като видели един елен, те и двамата се втурнали да го преследват. Когато настигнали елена, те започнали да стрелят по него, но по погрешка взаимно се поразили със стрелите си и така и двамата загинали.

**В памет на светите апостоли Олимп,
Родион, Сосипатър, Ераст и Куарт (I в.)**

Тези светии принадлежат към лика на седемдесетте Христови апостоли. От тях Олимп, или Олимпан, за когото свети апостол Павел споменава в Посланието си до римляните, отишъл със свети апостол Петър в Рим и там - по заповед на римския император Нерон бил посечен с меч в същия ден, в който бил разпнат свети апостол Петър.

Също и апостол Родион, или Иродион, който бил сродник на светия първовърховен апостол Павел и проповядвал словото Божие в Патра, където бил и епископ, съпровождал свети апостол Петър в Рим и в деня на неговото разпятие бил обезглавен.

Свети апостол Сосипатър бил родом от Ахаия и също бил сродник на апостол Павел, за което споменава сам апостол Павел в Посланието си до римляните. Заедно със свети апостол Иасон той бил ученик на свети апостол Павел и пътешествал, проповядвайки Евангелието. След това бил епископ на Иконийската църква и починал в мир в дълбока старост.

Подобно на него починал мирно в Господа и свети апостол Ераст, за когото също споменава свети апостол Павел в Посланието до римляните. Свети апостол Ераст бил дякон и пазител на имуществото на Иерусалимската църква, а след това - епископ в Панеада.

Свети апостол Куарт, или Кварт, също споменат от свети апостол Павел, пострадал много за своето благочестие, обърнал много гърци в Христовата вяра и мирно починал като епископ на град Берит.

Сега всички тези свети апостоли предстоят пред Божия престол във вечно веселие, като приемат от Бога наградата за многобройните си подвизи и трудове.

Тропарь апостолам

глас 3

Апóстоли святíи,/ моли́те Мíлостиваго Бóга,/ да
прегрешéний оставлéние// подáст душáм нáшим.

Перевод: Апостолы святые, молитесь милостивого Бога, да
подаст душам нашим прощение прегрешений.

Кондак апостолам Ерасту, Олимпу, Родиону,

Сосипатру, Куарту (Кварту) и Тertiю

глас 4

Явѣся днесъ апѡстол честнѡе торжество,/ подающее яве всем
прегрешений оставление,// совершающим их память.

Перевод: *Сегодня почитаемый праздник апостолов,
которые истинно подают прощение прегрешений всем,
празднующим их память.*

Ин кондак апостолам Ерасту, Олиму, Родиону, Сосипатру, Куарту (Кварту) и Тertiю

глас 2

Божественным свѣтом ум озарѣвше,/ витѣйская плетѣния
мудре разорѣсте,/ и языки вся уловѣвше, апѡстоли славнои,/
Владыце приведѡсте,// Троицу Божественную славити
научающе.

*(Озарили ума си с Божествена светлина, мудро
изобличихте хитруванията на витиите и уловили всички
народи, славни апостоли, ги приведохте към Христа,
научавайки ги да славят Божествената Троица.)*

ЧЕТИ-МИНЕНТЕ

{{_LINK1_}}